

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΜΕΣΩΝ ΜΑΖΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Γκέτεμποργκ, 15 Ιουνίου 2001

ΤΑΚΤΙΚΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ (1^Η ΗΜΕΡΑ ΕΡΓΑΣΙΩΝ) ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΓΙΑΝΝΟ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συζητήθηκαν οι Γενικοί Οικονομικοί Προσανατολισμοί για το έτος 2001. Το Συμβούλιο συμφώνησε σε ό,τι αφορά τους Προσανατολισμούς αυτούς και έδωσε εντολή στο Συμβούλιο ECOFIN να συνεδριάσει στις 18.00 τοπική ώρα, προκειμένου να δώσει την τυπική έγκρισή του σε αυτούς τους Προσανατολισμούς.

Με την ευκαιρία αυτή της έγκρισης, άρχισε μια γενικότερη συζήτηση για την κατάσταση στην παγκόσμια οικονομία και την ΕΥΡΩζώνη ειδικότερα.

Θα σας πω κατ' αρχάς τη θέση της ελληνικής αντιπροσωπείας: Η ελληνική αντιπροσωπεία προέβη σε μια γενικότερη παρατήρηση, επισημαίνοντας ότι τόσο το 2001, όσο και το 2002, το εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον, στο οποίο θα λειτουργήσει και θα αναπτυχθεί η ΕΥΡΩζώνη, εξελίσσεται δυσμενέστερα, σε σχέση με το εξωτερικό οικονομικό περιβάλλον της προηγούμενης 10ετίας, της 10ετίας του 1990, για δυο συγκεκριμένους και πολύ ορατούς λόγους:

- Ο πρώτος λόγος είναι ότι ο ρυθμός ανάπτυξης της αμερικανικής οικονομίας επιβραδύνθηκε και σε σχέση με το 4% που σε μέση ετήσια βάση επικράτησε την προηγούμενη 10ετία. Δηλαδή, η αμερικανική οικονομία αναπτύσσεται φέτος και ενδεχομένως και του χρόνου με ρυθμούς της τάξης του 1,5%-2%, δηλαδή κάτω από το μισό του ρυθμού ανάπτυξης της προηγούμενης 10ετίας.
- Ο δεύτερος λόγος είναι ότι η διεθνής τιμή του πετρελαίου τείνει προς τα 30 δολάρια το βαρέλι, σε σχέση με τα 15 δολάρια, κατά μέσο όρο, την προηγούμενη 10ετία.

Αυτοί οι δύο λόγοι σημαίνουν σε όρους απλής οικονομικής ανάλυσης ότι η ΕΥΡΩζώνη και η Ευρωπαϊκή Ένωση γενικότερα, προκειμένου να εξασφαλίσει υψηλούς ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης όπως φιλοδοξεί (για λόγους εισοδημάτων, μείωσης της ανεργίας, αλλά και γενικότερους λόγους) θα πρέπει να στηριχθεί πολύ περισσότερο στις δικές της δυνάμεις σε σχέση με το εξωτερικό περιβάλλον, σε σύγκριση με αυτό που μπορούσε να επιτευχθεί την προηγούμενη 10ετία. Για να γίνει, όμως, αυτό, θα πρέπει η Ευρώπη να αυξήσει πολύ ταχύτερα την παραγωγικότητα της οικονομίας, προκειμένου να στηρίξει αυτούς τους υψηλότερους ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης, με βάση την εσωτερική οικονομία της, την εγχώρια ζήτηση και αγορά. Όμως, η επίτευξη ενός υψηλότερου ρυθμού αύξησης της παραγωγικότητας προϋποθέτει επιτάχυνση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων: Των απελευθερώσεων των αγορών, των φορολογικών

μεταρρυθμίσεων, της απλοποίησης και αναμόρφωσης της δημόσιας διοίκησης και όλων των άλλων διαρθρωτικών αλλαγών, που είναι γνωστό ότι είναι αναγκαίες, προκειμένου να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα, να αυξηθεί η παραγωγικότητα και να δημιουργηθούν ενισχυμένα περιθώρια για οικονομική ανάπτυξη.

Παράλληλα, βέβαια, με πολιτικές για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης, όπως εξ άλλου ήταν και το πνεύμα των Συμπερασμάτων της Λισσαβόνας. Στη Λισσαβόνα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, όπως θυμόμαστε όλοι, είχε συμφωνήσει σε ένα πλαίσιο πολιτικών για ανταγωνιστικότητα και κοινωνική συνοχή, που είχαν ως στόχο να μετατρέψουν την Ευρωπαϊκή Ένωση στη δυναμικότερη και ανταγωνιστικότερη οικονομία σε παγκόσμια κλίματα.

Όμως, διαπιστώθηκε στη συνέχεια και το επεσήμανε αυτό η ελληνική αντιπροσωπεία, πως αυτή η δυναμική που αναπτύχθηκε στη Λισσαβόνα ατόνισε τους τελευταίους μήνες. Η απώλεια αυτού του δυναμισμού και της δυναμικής αποτυπώθηκε στην πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής της Στοκχόλμης. Όμως, με τη διαπίστωση ότι το εξωτερικό περιβάλλον κινείται με λιγότερο επιθετικό τρόπο σε σχέση με το παρελθόν, αυτό σημαίνει ότι **θα πρέπει να αναβιώσει η δυναμική της Λισσαβόνας, να επιταχυνθούν οι διαρθρωτικές πολιτικές και η υλοποίηση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και παράλληλα να ενισχυθεί και το κοινωνικό σκέλος, που αφορά την κοινωνική συνοχή και αλληλεγγύη μέσα από την οικοδόμηση αποτελεσματικών μηχανισμών κοινωνικού κράτους.**

Αυτή ήταν η γενική παρατήρηση της Ελλάδας με την οποία συμφώνησαν (θα έλεγα όλες, αν όχι όλες) οι περισσότερες από τις αντιπροσωπείες που έλαβαν το λόγο (Βέλγιο, Μ. Βρετανία, Πορτογαλία και άλλες). Συμφώνησαν, λοιπόν, στην ανάγκη της αναβίωσης της δυναμικής της Λισσαβόνας.

Τι σημαίνουν όλα αυτά για την ελληνική οικονομία; Επισημάναμε ότι η ελληνική οικονομία, για λόγους που συνδέονται με την εγχώρια αναπτυξιακή δυναμική που εξελίσσεται στην Ελλάδα, αναπτύσσεται με θεαματικούς ρυθμούς. Και αυτό, λόγω:

- **Πρώτον, των φοροελαφρύνσεων των προηγούμενων δύο ετών,** που έχουν τονώσει την εγχώρια ζήτηση.
- **Δεύτερον, της μεγάλης μείωσης των επιτοκίων και του κόστους του χρήματος ως αποτέλεσμα της ένταξής μας στην ΕΥΡΩζώνη την 1^η Ιανουαρίου του 2001.** Πράγμα που σημαίνει ότι εμείς οι Έλληνες είμαστε η μόνη χώρα στην Ευρώπη, η οποία το 2001 έχει ουσιαστικά χαμηλότερα επιτόκια σε σχέση με πέρυσι, σε σύγκριση με οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα, όπου τα επιτόκια φέτος είναι υψηλότερα σε σχέση με πέρυσι, σε μας είναι τα μισά περίπου σε σχέση με πέρυσι). Σε αυτό το σημείο να προσθέσουμε και τον **ανταγωνισμό των Τραπεζών, σε ό,τι αφορά, για παράδειγμα, τη χορήγηση στεγαστικών δανείων, αλλά και άλλους τύπους πιστώσεων.** Όλα αυτά υποδηλώνουν ότι πάμε σε ακόμη χαμηλότερα επιτόκια, τα οποία θα κινήσουν ακόμη ενεργότερα την εγχώρια εσωτερική οικονομία.

- **Τρίτον, του φιλόδοξου προγράμματος επενδύσεων υποδομών, μέσα από το Γ΄ΚΠΣ, το οποίο είναι προφανές σε όλους μας ότι τονώνει και αυτό με το δικό του τρόπο την αναπτυξιακή διαδικασία.**

Για τους τρεις αυτούς λόγους (φοροελαφρύνσεις, μείωση επιτοκίων και έργα υποδομών), στους οποίους προσθέτω και έναν τέταρτο λόγο, που είναι ότι ασκούμε μια ιδιαίτερα σώφρονα δημοσιονομική πολιτική με πλεονάσματα στον κρατικό προϋπολογισμό, η Ελλάδα το 2001 θα εξακολουθήσει να έχει υψηλό ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης, ταχύτερο από το 2000. Θα είμαστε η μόνη χώρα ανάμεσα στις «15» που έχουμε ταχύτερη ανάπτυξη το 2001. Σε όλες τις άλλες χώρες (για τους λόγους που ανέφερα) θα υπάρξει επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης. Σε μας υπάρχει επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης. Φιλοδοξούμε ή προσβλέπουμε σε ένα ρυθμό -όπως έχω και άλλες φορές πει- πάνω από 4,5% σε συνθήκες (όπως ανέφερα προηγουμένως) δημοσιονομικής ισορροπίας.

Για το 2002, η πρόβλεψη είναι επανάληψη της ισχυρής ανάπτυξης και πλεόνασμα στον κρατικό προϋπολογισμό, όπως έχουμε αναφέρει στο Πρόγραμμα Σταθερότητας. Βεβαίως, αυτό δεν απαλλάσσει την Ελλάδα από την υποχρέωση να συμβαδίσει με όλες τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες σε αυτή την ανάγκη επιτάχυνσης των διαρθρωτικών αλλαγών. Διότι αυτοί οι ρυθμοί, τους οποίους επιτυγχάνουμε, συνδέονται με τους συγκεκριμένους λόγους που ανέφερα. Η διατήρηση, όμως, μιας ισχυρής αναπτυξιακής δυναμικής για τη χώρα μας τα επόμενα χρόνια (μεσοπρόθεσμα και αναφέρομαι πέρα από το αύριο) προϋποθέτει, βεβαίως, για μας, όπως και για όλους τους άλλους Ευρωπαίους, μια συνέχιση της γραμμής αυτής των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων, στην οποία συμφωνήσαμε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισσαβόνας.

Θα έλεγα, λοιπόν, ότι αυτά ήταν τα κύρια σημεία της ελληνικής παρέμβασης. Θα ήθελα να προσθέσω ότι όλα αυτά επαναλήφθηκαν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο και από τις άλλες αντιπροσωπείες. Κάθε μια, βεβαίως, εξέθεσε τις δικές της απόψεις και τους δικούς της προβληματισμούς. Αλλά είναι, νομίζω, φανερό ότι στο αυριανό κείμενο των Συμπερασμάτων της σουηδικής Προεδρίας θα επισημανθούν αυτές οι γενικές απόψεις και η ανάγκη, ακριβώς, η Ευρώπη και ιδιαίτερα η ΕΥΡΩζώνη, λόγω αυτής της επιδείνωσης του εξωτερικού οικονομικού περιβάλλοντος, την οποία εξήγησα, να επιταχύνει το βηματισμό της στις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις.

Αυτά από πλευράς μου. Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις.

Β ΣΚΟΥΡΗΣ: *Τι σημαίνει για την Ελλάδα αυτό που λέμε «επιτάχυνση»; Και μια δεύτερη ερώτηση: Η Σύνοδος Κορυφής σημαδεύεται από πολλές διαδηλώσεις που έχουν να κάνουν με το κοινωνικό πρόσωπο της Ε.Ε. Θα ήθελα το σχόλιό σας.*

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ: Για την Ελλάδα, επιτάχυνση σημαίνει υλοποίηση αυτών που έχουμε πει. Διότι η επιτάχυνση αναφέρεται κυρίως στα εξής σημεία:

1. Στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Στοκχόλμης αποφασίστηκε το άνοιγμα της αγοράς της ενέργειας. Όπως θα θυμόσαστε, μια χώρα και συγκεκριμένα η Γαλλία είχε προβάλει αντιρρήσεις.

2. Στη Στοκχόλμη, επίσης, τέθηκε πριν από τρεις μήνες το θέμα του ανοίγματος της αγοράς φυσικού αερίου. Και σε αυτό υπήρξαν αντιρρήσεις από αρκετές χώρες.
3. Υπάρχει θέμα ενοποίησης των ευρωπαϊκών κεφαλαιαγορών. Η ιδέα, όλα τα κεφάλαια στην Ευρώπη να κινούνται απόλυτα ελεύθερα και να υπάρχουν ενιαίες εποπτικές αρχές, δηλαδή μια ευρωπαϊκή επιτροπή κεφαλαιαγοράς, η οποία θα συντονίζει αυτές τις κινήσεις.

Αντιλαμβάνεσθε τι σημαίνουν όλα αυτά για την παραγωγικότητα της Ευρώπης. Για παράδειγμα, η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας θα κινητοποιήσει τεράστιες επενδύσεις ιδιωτικών κεφαλαίων στο χώρο του ηλεκτρισμού και της ενέργειας. Η απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου θα κινητοποιήσει, επίσης, σημαντικότερες νέες επενδύσεις ιδιωτικών κεφαλαίων στο χώρο αυτό. Η ενοποίηση των κεφαλαιαγορών σημαίνει πάλι ότι θα κινητοποιηθούν κεφάλαια από τη μια χώρα προς την άλλη, που θα αυξήσουν πάρα πολύ τις επενδύσεις. Αμα, λοιπόν, σοβαρά η Ευρώπη θέλει ταχύτερη οικονομική ανάπτυξη, είναι προφανές ότι αυτό έχει μια συνέπεια. **Θα πρέπει η Ευρώπη να προχωρήσει ουσιαστικά και χωρίς αναστολές σε αυτές τις απελευθερώσεις, ξεπερνώντας κατεστημένα συμφέροντα ή άλλες υφιστάμενες αντιστάσεις εθνικιστικού, κυρίως, χαρακτήρα, οι οποίες εμποδίζουν αυτές τις απελευθερώσεις.** Αλλά, το μήνυμα του Γκέτεμποργκ πρέπει να είναι ακριβώς αυτό: **Ότι πρέπει να ξεπεράσουμε τα προβλήματα αυτά και να κινηθούμε προς την κατεύθυνση αυτή, εάν θέλουμε, πράγματι, να έχουμε υψηλές επενδύσεις και ισχυρή ανάπτυξη.**

Σε όλα αυτά η Ελλάδα -θα έλεγα- είναι αμέτοχη. Εμείς δεν είμαστε μεταξύ εκείνων των χωρών που προβάλλουν αντιρρήσεις ή ενστάσεις στην απελευθέρωση των αγορών.

Σε ό,τι μας αφορά, εμείς θα είμαστε συνεπείς στο πρόγραμμα το οποίο έχουμε εξαγγείλει. Και το πρόγραμμα που έχουμε εξαγγείλει περιλαμβάνει -όπως γνωρίζετε- και τις απελευθερώσεις των μεγάλων αγορών τηλεπικοινωνιών και ενέργειας, καθώς και την ολοκλήρωση του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων, το οποίο υλοποιείται μέσα στους επόμενους μήνες.

Σε ό,τι αφορά τα επεισόδια, θα υπάρξει μια ανακοίνωση από τον προεδρεύοντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργό της Σουηδίας Γκόραν Πέρσον, ο οποίος θα εκφράσει ολόκληρο το Συμβούλιο, όλους τους Αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων, για την αντιμετώπιση και καταδίκη αυτών των επεισοδίων.

ΣΤ. ΕΥΣΤΑΘΙΑΔΗΣ: Κύριε υπουργέ, η Γαλλία και δύο άλλες χώρες, οι οποίες στη Στοκχόλμη είχαν κάποιες αντιρρήσεις, αρκετά θορυβώδεις, αν ενθυμούμαι καλώς, ήταν τις αντιρρήσεις τους; Δείχνουν ότι είναι διατεθειμένες να άρουν αυτές τις αντιρρήσεις, εν όψει των εκλογών τους;

Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ: Αυτό που μόλις είπατε εξηγεί το γεγονός ότι οι χώρες αυτές δεν πήραν το λόγο σε αυτή τη συζήτηση.

Σας ευχαριστώ πολύ.